

Sestdeena, 13. marta.

No 11.

1882.

27. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis

Ar pascha wiſuſcheliga augsta Keisara wehleſhanu.

Mahjas Weefis isnahki weenreis pa nedeku.

Makfa ar pefuhitſchanu par pofti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 f.
bei Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
bei Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bei Peelikumu: par 1/2 gadu — " 85 "

Makfa bei pefuhitſchanu Riga:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 f.
bei Peelikumu: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bei Peelikumu: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teek ifdots festdeenaum
no plft. 10 fahlot.

Makfa par ſludinachanu:
par weenā ſlejas īmalku ralji (Petit)-
rindu, jeb to weet, ſe taha rinda eenen,
makfa 8 lap.

Redakcija un ekspedicija Riga,
Ernst Plates bilgi- un grahmatu-dru-
latavā un burtu-leeturē pēc Pehtera
baſnizas.

Sina.

„Mahjas Weesa“ zeen. pastelletaji, kas wehl par ſaweem pastelleteem ekſemplareem naw wajadſig
moksu ſamaksajuschi, teek lubgti, lai to jo drihs ifdara.

Ernst Plates,

„Mahjas Weesa“ ihpachneels un atbildoschais redaktors.

Jaunakahs ſinas.

Riga. 9. marta paſludinaja Rigaſ rābtes ſpreedumu, pebz kura ſchejeenās zunties okslavīši Kahlis Eduards Krūhemanis, tadebt ka 29. septembrī pagahjuſčā gadā nonahwejīs deenastīmu Mariju Kronberg un aplaupijīs atraitni Gleitzmann, notežats uſ 20 gadu gruhtī ſoda darbeem kālnraktuwēs, kopa ar wiſu teefibū ſaudeschānu un pebz tam uſ dībwi Sibirijs.

— Teatra draugeem waram paſinot, ka ſwehtdeenu 14. marta dabuhs R. L. beedribas namā redset trihs jaunas lugas, kas pirmo reisu titfhot iſrahditas. Rā dīrdams, tad minetahs lugas eſot ſmukas un ſkatitajeem zaur jozigo ſaturu patiks.

Ruzawa. No tureenās rakſta „Lib. Tagessanž.“ ka 3. marta ap puſnakti kahds ſchihdu fuhrmanis ſeebraužis pēc Ruzawas Meirīžches baſnizas kroga ar dahrgahm dīntara prezehm iſ Beskera fabrikas Polangā uſ Leepaju, no kureenās tāhs gribēja ſuhtit uſ Turziju. Abas kastes, kas ratōs atradabs, ſwehra 15 pudus un bija wehrtaſ kahdus 3000 rbi. Kroga wiſi jaw guleja. Kamehr fuhrmanis modināja krogsineku un daļu laterni (wehjlukturi), lai waretu eebraukt ſtedelē, wijs wiņa eejuhgs lihds ar prezehm bija paſudis. Ratus atrada 1/4 werſtēs no kroga, mahzitaja laukds. Un fuhrmanis neko dāuds nebehdaja, ſoti laiski meklēdamis ſagtahs prezēs, jo tikai otrā deenā pebz pušveenās wiſch fabrikas direktoram Polangā darija ſinamu notikuscho ſkahdi. 150 rbi. iſfoliti tam, kas buhtu paſihdīgs, tā ka ſahdībā war tikt uſ pehdahm.

Leepaja. „Lib. Ztg.“ ſino, ka daſchi dſelſzelu cerehdni apzeetinati. Rūnā, ka wini paſrahdajuschi ſlepklawibū, kahdu paſaſcheeri jelā aplaupidami, nogalinādami un uſ Wentas tiltu

pee Greeses wiņa likki iſmesdami laukā. Likki wehlaſ atrada karajamees tilta trelinās.

Kreewijsa. Wahzu kolonisti deenwidus un auſtruma Kreewijsa pehdejōs gaddos ir ſtipri ſabkuſchi Kreewijsa atkal atſtaſt. Tā iſ Jekatrinoflaſwas gubernas aīgahjuſchi 2629 zilwei, ir Samaras 1557 un ir Saratowas 5650 zilwei. Turpreti reetruma Kreewijsa un Polijā Wahzeefchu ſkaitlis weenmehr ſtipri wairoes zaur jauneem peenahzejeem. Tā par peemehru Wolinijs gubernā ween pehdejōs 10 gaddos eenahluſchi 12,186 ahrsemneeki, pa leelakai daſai Wahzeefchu, pa maſakai datai Iſčeki.

Auſtrijs-Ungarija. Leelais aviſchu troſnis, ko Škobolewa runa daschās aīhemes aviſes jažela, tagad ſahk rahmitiuom apklust, bet weenu labumu wiņa leekahs paňahluſe. Auſtreefchu waldiba bija nodomajū ſeig ſew peeweenot Boſniju un Herzegovinu. Aviſes ſinoja, ka Auſtrijs par to jaw eefahluſe ſarunas ar Viſmarku un ſultanu, un ka ſchee abi peekritiſchi preefchlikumam. Tagad kahda Auſtreefchu waldibas aviſe iſſkaidro, ka augſham mineta ſina ne-efot taifniba un ka Auſtreefchu waldiba nekaħdas ſarmas neweduje par Boſnijas un Herzegovinas peewenoſchanu. Bet kā ſina par mineto Auſtrijs nodomu bija naħluſe no droſcheem awoteem, tad wiņas tagadeja noleegſchana neteek eraudisita par pateefu, un leeta tad iſſkaidrota, ka Auſtrijs ſchim brihscham no ſawa nodoma atkaħpuſehs, tadebt ka ta ſabijahs no draudosha kara troſchna, kas pebz Škobolewa runas iſzehlahs wiſa Tiropā. No kara Auſtrijsai ir bail, jo karā ta ik reiſas teek ſakauta no eenaidneeleem. Kad Auſtrijs Herzegovinu un Boſniju newaretu cemantot ar diplomaticah ſarmahm, tad karu wiņa tamdebt nefahs.

Seemetu-Amerika. Rā ſaſtajeem ſinamis, tad kahdā no Seemetu-Amerikas ſabeedrotahm brihwalſtim atronahs ſawada kristīgas tizibas ſchikta

jeb ſekte, kas ſauzahs par Marmoneem. Marmoneem pebz wiņu tizibas atlants nemt dāuds ſeevu, tā ka Turkeem. Lihds ſchim Marmoneem bija pebz Seemetu-Amerikas atlanta dāuds ſeeviba, jeb wiſmaſak ta nebija leegta; bet tagad ir no ſprečis, ka dāuds ſeeviba naw atlanta. Kas wairal ſeevu apnehmis, tam no wiſahm ja-atschikahs, tikai pirmo ſeevu wiņch drihēt paturet ka laulatu ſeevu. Kas ſchim likumam nepačlauſa, tas dabu leelu naudas ſtrahpi mafat jeb ari iſzeest zeetuma ſtrahpi.

Aldschira. Rā no tureenes teek ſinots, tad tur 8. marta pulksten 3. rihta agrumā iſzehlahs tautas teatri uguns; teatra nams pavifam nodēdīs. Zilweku dīhwibas naw bojā gahjuſčas.

Telegraſa ſinas.

Peterburga 11. marta. „Heroldē“ rakſta: Moſus tizigeem apteeku ihpachneeleem wakar no- laſija eekſchleetu ministra ſinojumu, ka ilgaki newarot zeest, lai wineem peederetu apteekas, un ka gada laikā wineem tabš javahēdod Neſchih-deem. Peterburgā pavifam 14 Schihdu, kam peeder apteekas un kam wiſeem proviſori grāds. Šinojums pabalstahs uſ likuma paragrafeem, pebz kureem Schihdu proviſoreem gan atlants ſchē dīhwot, bet leegts, tigtoes ſawā ihpachā arodā? Bes tam Schihdu proviſoreem, kuri lihds ſchim te pahrwaldija apteekas, ſinoja, ka uſ eekſchleetu ministra no ſazijumu ſchahdai apteeku pahrwal-dībai ſabeidsahs ar ſcho deenu.

Peterburga 11 marta. Uſ goda meeloſtu Gatschinā Keisars bija gebrbees Wākar-Pruhſijas ulamu pulka uniformā, wiſi leelirſti to pulku uniformās, kuru preekſchneeki wiņi ir. Keiſarcene nefaja Luises ordena no ſihmes. Keisars iſſauza weſelibas Šawā angſtajam tehwa mahtes brah-lim, pebz kam Preobraschenka pulka orkeſtrs uſ ſpehleja Prusijas tautas himnu.

Geschäftsemes Sinaß.

Rīgas pilsfehtas domes sapulzē, pirmdeenu
8. marta, pilsfehtas galwa wišpirms darija
finamu, ka no finamas pufes winam eefneegta
fuhdsiba par pilsfehtas-weetneku zelšchanahim 3.
klafē; ūhi fuhdsiba, ar wina (pilsfehtas gal-
was) iſſlaidrojumu, tikuse nodota gubernatora
lungam ka gubernas pilsfehtu leetu vahrwaldes
preefscheinakam. Kad fuhdsibā turklah tēt pe-
minets, ka pehz wehleſchanu nobeigſchanas wiſas
trijas klafes tapſhot eefneegta wehl tablaka fuh-
dsiba, tad pawīsam wehl newarot teikt, kad
jaunā dome wareſhot eestahtees amatā. — Us
deenas fahrtibu pahreedama, dome ſpreeda: 1)
Par andeles-deputazijas ūtahwa preefschlīkumu,
kas pehz dascheem ūhkeem pahrgroſſijumeem tika
peenemis. 2) Par pilsfehtas gimnaſijas ūkolo-
tajū algahim un ūkolasnaudu.

Pēhž ūcha preefshlikuma ģimnāzijas direktors dabuhn brihwu kerteli, 1500 rubl. lones un 8000 rubl. galda naudas, wirsfkolotaji pa 1000 rubl. lones, 300 rubl. galda naudas un 450 rubl. kertela naudas; sinatnību fkolotaji pa 900 rubl. lones, 300 rubl. galda naudas un 400 rubl. kertela naudas u. t. pr. Pārisam ģimnāzijas uštūreschana bes brihweem korteleem pāra no pilsēhtas ik gadus 40,000 rubl. Bes tam fkolotajeem pirmoš 25 gados ik par 5 gadeem lone top pa-augstīnata par $\frac{1}{5}$ daļu, zaur ko minētā sumā jaw teek labu dalu leelsaka. Skolas nauda wijsās klases noteikta uš 48 rubl.; bes tam latram skolenam weenreihgi ja-eemakša $2\frac{1}{2}$ rubl. eestahschahabs naudas un ik gadus pa 8 rubl. preefsh skolas ekonomiskahm (faimneezibas) wajadībahm; pirmejahs divi maksas nahl pilsēhtas lahdei par labu, pchdejo išeeto ģimnāzijas direktors.

Dome peenehma s̄ho preefschlikumu bes preefschanahs. 3) Par Peterburgā dibinajamo tautas darbibas veizinaschanas beedribu. Nofpreeda, is Peterburgas preefshu preefschlikumu iſlīkt triju mehneschu lailā pilsfehtas valde, lai ik satrs waretu tani eeslatitees un par to ūwas domas iſteilt. 4) Par s̄chofejas naudas nemſchanu. Kad daschi immobiliju ihpaschneki pilsfehtas numuru aprinki par to ūuhdsejuſchees, ka wiareem, lai gan libds ar pilsfehtnekiem mafkajot immobiliju nodoschanas, eſot ari wehljamalſa s̄chofeju nauda, kamehr pilsfehtas eedſhwotajeem par ūawahni eelahim nekas ne-eſot ja-makſa, — tad tika par taiñnigu aſſibts, s̄chofejas naudas nemſchanas weeku vee Aleksandra wahrtēem paņisam atzelt un us Želgawas s̄chofejas teem aif ūastahwas dſihwojoſcheem pilsfehtas nodoschanu mafkatajeem iſdot brihwkahrtis. 5) Par kredita pa-augſtinaſchanu preefsch bulverka ūataiſſchanas. Zaur oukahm 8. janvarī un 5. februari bulverkis Mihlgravi eſot ta-nopostits, ka preefsch wiņa ūataiſſchanas, ka pilsfehtas iſchenectis aprečkinajis, buhjchot wajadfigi libds 7090 rbi. — Kreditu atwehleja. 6) Us ūuhdſibas komiſijas preefschlikumu pamata unterofizeera J. Klawina un Salasmuischhas ee-buhweeſcha V. Amūnda ūuhdſibas tika atraiditos.

— Rīgas pilsfehtas nama buhwefchā. Ir pa awisēm rakstīts, kur pilsfehtai deretu fawu pilsfehtas namu buhwet. Esot tabds preeskhlīkums, ka Bastejas kalns buhtu norokams un tāni weetā jaunais pilsfehtas nams usbuhwejams. „Rischfki Wehstn.” īho preeskhlīkumu pahrrunadams, ūka, kas ūchis preeskhlīkums nebūhtu peenemams, pee tam peeminedams, ka Bastejas kalns katram iħstam Nidsnekkam miħlsch un katram dabas drauqam dahras, tapebz buhtu

janoschehlo, ka ščis lašninsč tiltu norakts. Deriga weeta preeskč pilſehtas nama buhtu žirkus plazis preti jaunbuhwetai Kreewu bas-nizai us munstureščanas platſcha. Kā „Ng. Ztg.“ pēsīhymē, tad ihpācha komiſija, kas preeskč ſchi jautajuma apšpreeščanas eezelta, iſdoschot dribsumā rafstu, kas ſcho leetu jo ūbti pahr/preeeduse.

Krahmju tirkus jeb no prasteem laudim tä fauktais utu:tirkus no 6. marta deenä pahwilzees us zitu weetu, aif „Leela Kristapa,” vee Elisabetes eelas, blakus wehrfchu tirkam. Untas ir labi! Tur winsch, ar sawahm daschdaschadahm ne-issakamahm drehbehm un wifadahm fteandahm wairs nedurfees reebigi ažis dselseltita brauzejoom un qabjejoom.

Rīgas-Dinaburgas dēlszelsa beedribai bija
schōnedel general-sapulze. Beedribas walde nola-
sijsa vahrsłatu par gada rehkeneem un dacischa-
nahm, is kura bija redsams, ka beedriba note-
zejusčā gadā cenehmuse 2, 607,976 rbl, un
isdewuſe 2,250,036 rbl, tā ka atlizees 357,940
rbl. Bet kad preekšč akciju zinsebm un parahda
nomakfas bijis wajadīgs 705,024 rbl, tad
kronim bijis wehl jaapeemakfa 347, 084 rbl.
— Direkčija un rewissijas komisija palika līdz-
schinigā fastahwā.

Ari issilks behrus. 7. marta wakarā kahds polijists atrada masu sehnu, kas weens pats staigaja us Rīgas. Dinaburgas dselsszeta fleedehm. Ar leeleem puhlineem isdewahs, tīk dauds dabut no sehna finat, ka winsch 6. gadus wezs, preeksīk kahdahm deenahm ar sawu mahti pa dselsszelu no Tukuma us Rīgu atbrauzis. Mahte winam kabbas kapeikas eedewuſe un tad wian weenu paſchu atstahjuſe. Wina paſcha wahrds esot Willis. Rabaga sehninīch leekahs garigā ūnā loti nowahrdfis. No polijijas wajadsgjee soli sperti, lai waretu iſſinat, kur sehninīch veeder.

Bahrdangawā nu fahl-pee eedshwotajeem til-lab materialiga is, ka ari garigais stah-wollis wairak, noka agraki, pazeltees. Virgo-fchana us Abgenskalna un Ilgezeema tirgeom peenemahs weenumehr leelakā plafchumā. Dsch-reenu pahrdotawa un nu pat zehlufhs fäseja-bode us Abgenskalna tirgus-platscha, leezina no schejeenes leelakas lauschu kustefchanahs. Til ween te wehl wajadsetu fliprakai pretschu pahraudsifchani no vilfchetas yufes notilt. Gar kalnzeema zelu fahl ne ween Wahzeefchi, bet ari jaw Latweefchi aifweenu wairak leelus jan-kus namus zelt. Uri zitur Abgenskalna un Ilgezeema Latweefchu faimneekem jaw fahl ra-stees ta eepehja, fawus wezos semos naminus plafchaki un fahrtigaki pahrbuhwet. Bahrdan-gaueeschu tilumbas lopfchana ir beidsamaja laikā til stipri peenehnufhs, ka schejeenes jaunā, plafchi uszelta polizijas ehka jeb fescha stahw gluschi tukfcha un bes darba. Til ween ubago-fchana us eelabm sche wehl naw ne zik maf-najufhs. Ituna, ka pretubagofchanas beedriba te buhfchot schini gadā plafchaku na bagu-lopfchani uskempt un tahdā wihsē wisu Bahrgaugawu eedalit 4 cezirknds. Mahrtina drau-dse ir zaar tagadeja jaunā mahzitaja Kaelbrandt kaa dorhofschnog ioung dshimbiu nu jauns fchaka

Iga vārbofijānos jauna dīshwiba un jauns pēhēs radees; basnīzā ir Latweeschu deewkalpoſchanā tagad pēhē ſawa ſatura un walodas tā pazechluſehs, ka to nu ari tāhdī laudis jo leelā pulkā fahē apmellet, kas agraki iſklīhda un nostai-gaja uſ Wahzu deewakalpoſchanahm; il ſweht-deenās ir febi basnīza, ari pēe Latweeschu deewkalpoſchanas, aif laudim lihds beidsamajai weetinai pildita. Tāhda pahrwehrschanahs ſinams te atneſihs ari ſawus labus auglus. Bahrdau- gavā tagad ir pa mīsam 6 Latweeschu 2

Wahzu un 1 Leifchu beedriba, Jonatana beedribai tagad tika no eelschleetu ministra plāschaks darboschanabs programs apstiprinats, tā ka wina tagad kā Vahrdaugawas Latweeschu wišpahrigas iſgļīhtibas weizinataja war mahzibas-estahdes dibināt, preefchlaſiſchanas, biblioteku un laſiſchanas-galdu kopt, teatra-īſrahdiſjumus, konzertus un weejūgus wakarūs iſtriblot. Vahrdaugawas Latweeschu labdarīſchanas beedriba ūahveja kahdu laizīnu klafu, bet nu ir wina ūahluſe sem jaunas preefchneezibas attal uſzīhtigi dārbotees. Schihs beedribas dibinataji un beedri īawā beidsamajā ūapulzē iſwehleja par preefchneeku — grahmatu-pahrdotawas ihpaschnēku B. Altberg īgu, par beedribas skolas, bibliotekas, preefchlaſiſjumu un zītu rihkojumu wadoni — ūkolotaju Bertrama Kahlī, par ūaſeri — wirsstauveri R. Seeberg īgu un par rakstu-wedeju — ūkolotaju Hr. Blumenberg īgu. Nupat tē ūelabs vee Latweeschu ūugu-ſtrahdneekiem wehl weena jauna, ūawstarpiņas paſihdsibas ūasneegſchanas beedriba. Augšā minēta apstiprinata Leifchu beedriba ūazabs „Aufchra“ (rihta-blahsma) un ir dseeda ūchanas-kopſchanas beedriba. Līkumi winai ir tee paſchi, ūahdi Mīgas Latv. dseed. beedribai. Vee schihs Leifchu beedribas dibinachanas ūā ūeedaliņiſchees ari daschi Vahrdaugawas Latweſchi, kā: grahm. pahrdot. ihpaschneeks B. Altbergis, priwatskolotajs Hr. Blumenbergis, ūaimneeks E. Freudenfelds, komijs L. Blofsfelds, wirsstauveri R. Seebergis un Frey, ūkolotajs Bertrama Kahlīs. Schihs Leifchu beedriba ūpreefchneeziba tagad pastahw iſ preefchneeka — komija A. Schimalunos īga, iſ ūaſera — wirsstauvera Frey īga, iſ rakstu-wedeja — grahm. pahrdotawas ihpaschn. B. Altberg īga. Mīss beedru ūlaists iam ūneedsobs vahri vahri 50.

Par semstibas jautajuma līkteni Vidzemēs
landtagā top rakstīts avisēi „Now. Br.” iš
Rīgas: Gewehrojot, ka semstibas eestahdes gri-
bot negribot brihsā laikā buhs ja-eived, land-
tagam nekas ne-atlikahs, ka pahrspreest, kādā
formā ūchis eestahdes buhtu wišderigakas preekā
muishnečibas un kādā fakarā ar tagadejam
muishnečibas eestahdehm viņas buhtu janostahda.
Šīni jautajumā radahs diņvejadas domas, it
asi weena no otra noschķiedamahs. Weena
partīja veekrīta grafa Keyserlinga pārstāvētā
Kurzemes partījai, kura wehlaħs, ka semstiba
eivedama ahrpus landtaga. Schai jaunajai
viņu kahrtu eestahdei wajagot atvehlet tikai se-
mes fainmečibas leetas, bet landtagam jaapatne
viņas tam tagad pederoschahs politiskahs tees-
bas. Otra partīja, kurai par iadoneem ir
Vidzemēs eewehrojamakē vihti, atrod, ka, bla-
ķus landtagam nostahdot jaunas eestahdes ar
pavīsam fawadu karakteri, iżelschotes fazensiba
starp ūchim abahm eestahdehm, kas buhtu skab-
diga preekā Bahzu wišrokaš uſturečhanas.
Schi partīja grib, ka tagadejee muishnečku land-
tagi taptu paplašchinati zaur to, ka ari zitahm
edīšhwotaju kahrtahm taptu atlauts windī nemt
dalibū: tikai tad, vēž ūchis partījas domahm,
warešhot felmigi pāfargat „Bahzu kulturaē
swehtumu” Baltijas gubernās. Abahm ūchim
partījahm bija landtagā ne māss skaitls peckri-
teju. Bet wišroku dabuja pirmajā; wišma-
kais top runats, ka landtags ar leelu balsu
wairakumu (133 pret 94) nospredis, ka sem-
stiba eivedama blaķus landtagam, ūchirti no
ta. — Vēž ūcha jautajuma pahrspreeschanas,
kas wekelas 4 deenas wišlahs, wiņč tapa no-
datā iļvēlējai komītījai. Lai ta īmalki iſstrāb-

datu." — Komissjā, kā mums jau ūnams, eewebleti: landmørchals v. Bock, landräths v. Richter, kreises depurereete grafs Keyserling, v. Brasch un semes teesnefis v. Berg.

Widsemē un kursemē tagad fahk ifrikot laukfaimneezibas ja-eimas, kuras wehlak top apstiprinatas ka semkopibas beedribas. Sabeedroteem spehkeemi semkopji us laukfaimneezibas lauku teefcham dards wairak ko panahks, ne kā atschkirigā dsibhwē. Zaur semkopibas beedribahm pee laukfaimneeleem pazeltees nopeetnaks semkopibas prahks, kas teem libds schim zaur pahradauds un wisai wispahtrigahm beedroschanahm un weeslahbm pa datai tika aisturets waj valaupits. Semkopibas beedribas ari pazels semkopju kahrtu leelakā zeenā un tai gahdahs stipraku fazensibu un drofchaku zeribu us nahkamibū. Zaur schibm beedribahm pee laukfaimneeleem wairosees mihlestiba un labpatikschana us semkopibas darbu, kas ihpaschi pee jaunakajem laukfaimneeleem stipri wajadfigs; zaur teem schibm beedribas mantoteem praktiskeemi ifmehginajumeem un veedishwojumu ifmainijumeem zeltees wairak ustizibas un zribas us jaunahm apnenjchanahm un jaunpahrlabojumu kreetneemi panahkumeem, un radifees ari eeprezzinashanas un pazectibas pret dascheem gruhteeem, tatschu vahtejoscheem, ahrigeen laukfaimneezibas un mahjubuhschanas apstahlkeem. — Tomehr ne tik ween zaur se-wischlahm beedribahm laukfaimneeki teek us preefschu, ari zaur semkopibas laikrafsteem, kā sianenais I. v. Liebigs saka, war us laukfaimneezibas lauku wiſu labu attihſibū weizinat; bet tahdeem laikrafsteem finams tad ari wajag pilnigi un ustizigi kalpot saweemi usdewumeem; winu wadoneem wajag buht leetas pratejeem, kas daschadōs pretigōs usflakdōs war usmestees par sapratigu widutaju; zitadi tahds laikrafstis ir it kā libds „krahnju-kambatis,” kur daudz un wifadas nedierigas leetas top saweenotas kopā. Schahdu laikrafstu wadoneem wajag strahdat ar stipru gribu un energiju, un wifabā wihsē buht partijas-wihreem; wineem wajag partiju wadit us wiſu labu un patefu un pret wiſu leeku un flktu. Mumis libds schim ir tik weens weenigs laukfaimneezibas-nedelas-raksts.

Buhtu loti wehlejams, ka semkopibas sapul-
zes un beedribas, Widseme un kursemē, scho
laikrafsiu (ka jaw Straupes semkopibas beedriba-
to darijuſe) uſnentu par ſawu wiſpahrigo, at-
ſlahto wadoni. Bour to tad ſchihs beedribas
eeſpebti foſuſtees un faſinatees ar zitahm tah-
laki ſtahwoſchahm Latweejchu laukſaimnezzibas
beedribahm un ar tahm ſauvus iſmehginaſumus
un peedſihwoſumus jo plaſchala ſinā iſmaint.
Semkopibas beedribas ſchahdā wiſe ari atraſtu
wairak aifſtahweschanas un pabalſiſchanas wi-
ſaddōs ſawōs apitehmeeends un uſ ahreeni. Biſſe-
tas kopa attal beedribas pajeltu zeribas pilna
ſpehla un ſagenſibā, jo tē tad netruhſtu attlah-
tibas uſmaniba un pamudinaſchana.

— a — 8.
Weetalwas drandas flosa, pēz trim meh-
nefcheem, ir atkal dabujiſi flosotaju un wadoni,
Rībveila īgu, tā la wareja 1. martā atwehrt
tapt. Skolotajs gan tagad ir, bet nu trūkſi
— skolenu, jo, tā mums fino, pirmā deenā
neweens pats flosens nebijis atnabzis. (B.)

No Madaleenes. Muhfu zeen. mahzitais lubghchanas deenā 17. februari sch. g. apleeginaja, ka tilai Latweeschu awises efot taks, kas laudis rihdot us eenaidu un nefatizibu, un is plahdot netizibu. Gevehrojot to, ka Jelgawas Latweeschu Awises tagad rihdot rihsa pret mahziteem Latweeschu tautas dehleem un tagad is

plahta tahdas wiltigas tizibas mahzibas, ta Deews karo welki pret wiltibu, nawa jaschanbahs, ta zeen. mahzitaja lgs sihmejees us minetahm awisehm. Meh̄s preezajamees, ta ari muh̄fu zeenigee gani fahk pasiht wezo weselibai skahdigas kasejos stahdu un useet wifa launuma fakni. Lai Deews dod, ta zaur tahdu patee-fibas atfihfchanu beigtos ta nepatihklamā buh-fhana, ta swebtdeenās, tad draudse sapulzejahs basnizā, tai bija jaflaufahs Deewwahrdhu weetā tikai nepeeklahjigas walodas pahr ziteem laik-raksteem un winu korespodenteem. (Balsfs.)

Plejumnischa. 3. martā sħe nodega muisħas labibas sħekku. Uguns bija zehlu sehsar ar maščinu kukt, is-maščinas flurystena. Tid-ixrahdi jaħs atkal, ka maščinu flurysteni, ar wi-seem patenteereteem djsirxsteku lehrajiem, tatsħu weħi naw ta' eetaisfiti, ka ar teem waretu dro-schi, ari weħja laikka kult. Uguns greħkka faddeßa kükamà maščina (kubilejje), 2 planjamàs maščinas un prahws krahjums nekkultas labibas. Skahde buktu reħxinama u sħekk deejem 3000 rubkeem.

Kursemes gubernas pahrwaldneeks dara zaur
scho wißpahrigi finamu, ka pehz no ministeria
lunga 4. marta dabutâ telegramia Kungs un
Keisars Wißschehligi ir pauehlejis pateiktees Sel-
gawas pilsehtas eedfihwotajeem is wißahn kahr-
tabm par winu deewbihjigahm un godbihjigahm
juhtahm, kuras wini ir parahdijschi, peeminot
Deewa meerâ dusofcho Keisaru, un par no
wineem istektahm ustizigi-padewigahm laimes-
un swetibas wehleschanahm Keisara Majestetei
pascham us Tehwa Trona eenemshanas peemi-
nas-deenu. (Kurs. pub. aw.)

Muhšu pufes mihiestibas darbi. Behrn, nakti no 22. us 23. oktobri, nodedsa Brisules Stuhra krogs. Upkahrtejee faimneeki paſchi peedawajabs tublin palihdset, lai waretu ahtri jo ahtri ustaſit. Been, grafa leelſkungs dewa tublin balekus, ari palihdſeja west. Wifs materials tika ahtrumā peewefis, tā la dascham peetruhka, kuri ari buhtu labprah tihdſejufchi west, un zaur tahdu daubdu palihdſibu bija krogus atkal janvara eesahkumā gataws. Grafa leelſkungs ar fawem laudim ustaſiſja. — Pee krogus flahit ir ari Brisules un Kaiwes pagasta nams un ari ſkola, kura Schmes pagafis ari fawus behrnus ſkola fuhta, bet ſkolotajam naw ſtaka. Kaiweneeki un ari datchi Brisulneeki jaw 2 gadi atpatal almenus preefch ſtaka gan peeweda, bet tahtaku netop nelas wairs gahdats. Almeni ſtabw un gaida, kad winus nems buhwē, bet warbuht dabus labi apfuhnöt, kamehr ſkolas ſtallim ſalpot. Tik tahtu ar ſkolas mibleſtibu pret krogu. — Rudeni nodega Kaiwes Punſchurim 3 ehkas. Saimneeks lubDSA wiſus zitus faimneekus weenās mahjās pagasta wiđū ſanahkt dehf palihdſibas winam peedſiſt materialu un buhwes ſtrahdaſchanu. Ne pilna puſe ne- atnahza un no teem atnahzejeem tik diwi ap-

nehmabs, zif jaw luhds, valihdsibu no, 1 ofi almeni islaust, seema peewest un 6—9 deenu pawafati 1 wihru pee buhwes dot; tee ziti at-nahzeji: "mehs fkaiftu ne-apfolam un tas it par dauds, lihdsfim gan, zif waresim;" bet zif?? nezik! — Til tahtu ar pascha pagasta fain-neeka mihlestibu pret frogu. — Aftal sawadaka mihlestiba. — Sehmes zeenmahte atwehleja par faweeem muishas laukeem almenus laust. Leela pateiziba kaiminu zeenmahte par fcho parah-bitu valihdsibu, nodegufcham lihds. Redset, taha leelikla valihdsiba frogem top fneegta, ka wehl atleekahs, bet ziteem, kas teem lai palihds. Zeel' un publees weens pats. — All,

pažaules preeki! Af brandvihutin un alutin!
kahda leela spēhja tew! — Nebuht negribu
teikt, ka nelaimigem frogereem nāv ja palihds.
bet lai palihds ziteem ari, kas til pat zilwei
tā frogeli. (B. S.)

Mideku pagasts, Talsu aprinksi, kopā ar 11
ziteem pagasteem, ir dibinajis palīdzības un krāh-
fchanas laħdi. Statuti no finanzministerijas
apstiprinati 22. dezembri 1882. gadā. 27. fe-
bruari bija general-fapulze, deħi laħdes waldejs
eestahdīfchanas un deħi fagatowoschanas darbu
apfspeefchanas. Gezehla par direktoreem: Ni-
delu pag. wezako P. Peterfonu, Distrzeema
pag. wezako Kreuzbergi un kaufmani Brisule G.
Mūndetu; par weetnekeem: Engures juhfsko-
lotaju Sandbergi un Mīndseles faimneelu Jakob-
fonu; par kafeeri: Distrzeema pag. skribweri
Bergmani. Tod nospreeda, laħdes darifchanas
uffahkt 13. martā f. g. — efot peeteikushees
jaw libds 100- beedru.

Kuldiga. Kā "Gold. Anz." ūno, tad Kuldīgas sāru beedriba, kuras galwas beedriba atrodahs Rīgā un ūnāzahs par beedribu preefch aklu un wahjredīgo iſglītīšanas, natureja fawu general-fapulzi. Schini fapulzē beedribas preefchnecks, barons Buchholz, lika preefchā wehstuli, ko bija rakstījis laħds Schekas sem-neeka sehns, Krīschus Iſkhis, kas preefch diivi gadi nodots Rīgas alko ūlīmīzē preefch mahjizīšanas. Wehstule bija rakstīta ūlāvra Wahzu walodā. Leels panahkums, tad apdoma, ka sehns preefch diivi gadi neweena wahrda pa wahjizīti neprata. Alli, kas fchè teik mahjitti, tikt war tikt mahjitti wahzu walodā, tapehz ka zitās walodās naw eegahdati wajadīfigee mahjibas lihdselti. Minetais sehns ari mahjazhs ūlāveeru ūpehleſchanu un tad winfch deesgan taħku buhs schini mahjibā tizijs, tad winam ari mahjibhs ehrgetu ūpehleſchanu; warbuht ar laiku if wina iſnahk ehrgelmecks. Bes tam winfch ari nodarbojabs ar kotschu (kuwju) pihschanu un iſgahjuſchā gadā ūapelniejes 15 rbl. 20. ūap., no kam vuse winam atdota un winfch to no-devis krabħšanas laħdei u aqwaem.

Lehrbatas mahzibas apgabala kuratoris bārons Stackelbergs, kā pīrīdams, valīkējot amatā.

Tehrbatā, kā nu israhdahs, pēr pilſehtas web-
leschanahm 3. klafē newis fakaribas draugi da-
bujuſchi wireroku, bet Igauni, jo no winu 24
kandidateem tiluſchi eeweheleti tikai tee 19, kas
atraduſches ari Igaunu kandidatu listē; tee
tahlaſt eeweheletee 2 stahwejuſchi tikai us Igaunu
kandidatu listes; tapat teem 3, kas nedabujuſchi
wajadſigo balsu flaitu un par kureem tadehl
buhs jabalſo otru reiſi, bijis wairak balsu neka
Wahnu listes kandidateem.

Tehrbatai, kā „Now. Br.“ dzīrdejuši, tap-
sfhot atkal dots winas senakais nofaukums —
Jurjewa.

Tehrbatas Igaunu rakstneezibas beedriba, kā „Eesti Postm.“ pehz „Balt. Webst.“ tulkojuma raksta, noturejusē 26. feb. sapulzi. Presidentam kļābt ne-efot, wina weetneeks Dr. Weske atklahjis sapulzi, atgahdinadams, ka Schodeen efot pirmā dīsimuma deena, ko Keisara Majestete fāwā augstā amata fwinot. Schojā pirmā valdības gadā Semestehws parahdījīs jaw baudskaht Igaunu tautai fawu tehwīfchlo schehlaſtibū, par to tai peenahktoes pateizīgai buht. Uſ to sapulze nosseedajusē valsts-himni. Starp wairak ūniskahm un pamahzofchahm runahm Dr. Weske turejīs runu par Sonnu un Igaunu tautas wezo tīzību un deeweem. Uſ Dr. Weske preefschlīkumu sapulze nospreedusē 100 rbt. goda algas tam, kas Igaunu walodā ahtrak-

stīfchanas jeb stenogrāfijas māhžibū ūkarakta, un atvēleļjuſe preekfchnezzibai eezelt komisiju, kas lai ſchahdus manuſkriptus apſpresch. Bee- drības mantas ſinatajs paſludinajis ſapulzei, ka beedrības muſejai atkal 131 gabals wezas naudas un bibliotekai 24 grahmatas dāhwina- tas. Uſ Dr. Weske preekfchlikumu ſapulze weenbalſigi noſpreeduſe, Keisara Majestetei uſ dſinuma-deenu laimes-wehlejumu telegramu ſuh- tit, kas ari tuhlin tiziſ iſdarits. Tapat uſ Dr. Weske waizajumu, waj beedrība gribot pee Kei- ſara kroneſchanas ſwechtleem dalibū nemt, ſa- pulze atbildejuſe weenbalſigi: „Ja, no wiſas īrds.“ Kā ſchahdai dalibās nemſchanai jano- teek, tas atkaus preekfchnezzibai noſpreest. — Atkal tuvu pee ſimta jaunu beedru ſiklūchi bee- drībā uſnemti, tā ka nu Igaunu rafſteezibas beedrības beedru ſlaits eſot jaw pahrak par 1000. (Tas ir Igaunu tautas ſkaidraka at- bilde teem, kuri vehrn weblejahs ſcho beedrību iſahrdit. Ari „Eesti Postimees'a“ redaktors Dr. Hermanis, kuriſch vehrn iſ beedrības iſtah- jahs, atkal tajā eestahjees un iſteiz ūlaji, ka wiſch to darot tadehl, ka beedrībā nu waldot iħſis Igaunu tautas gars un ta ſtrahdajot tau- tas domās.) — Pehz ſapulzes ſlehgſchanas ſi- kūchi daſchi no taukeetehm dāhwinati roſdarbi wairakſolifſchanā pahrdoti, beedrības muſejai par labu.

Rewele. Rahda nabadsē feewina, kura dauds
gadu publineem bij faktahjufes masu sumu nau-
das wezuma deenahm, aif bailehm no sageem
paglabaja, kā „Heimath“ raksta, sawu naudu
istabā apalsch grīhdas. Schinis deenās wina
nu grībeja pahrlēzinates, wāj nauda wehl ne-
aistikta, bet atrada tikai faktumstitus paplyra ga-
balinus. Beles to bija padatijusfas.

Peterburgas. No tureenas us Rigu pa telegrāsu atskrehja ta fina, ka teatris "Seemas Liwadia" festdeenu nodedsis pa to laiku, kamehr bijuše iſrahdiſchana, bet godš Deewam zilwelku dīshwibas neweenas naw bojā aifgahjuſchās. Par ſcho uguns-grehku "Pet. aw." pafneeds ſchādu finu: Kurtawowu teatris deg! . . . Denidronā iſzehluſehs uguns! . . . "Seemas Liwadia" stabu leefmās! Schee bailu iſfauzeeni bija dīrdami feſtdeenu, pulkſten 10 waſarā fahkotees, pa wiſahm eelahm un wiſur if nameem iſſkrehja fabijuſees zilweki, kuri pa dalaſteidsahs us to puſi, kur minetais teatris dega. Teatris dega pilnās leefmās, if ta iſzehlaſh augiſt uguinainſch duhmu ſtabi, ta ka leelu apgalu apkahrtē bija deenās gaischums no uguns ſpihduma. Stipriſ wehſſch, us Leifchu tirgus puſi puhsdams, lozija wareno uguinaino duhmu ſtabu, ta ka dīrkteles tuhktiſchahm tika aifneſta par Krinkowa kanalu libds Marijas teatrim. Kad es, ta ſchihs finas rakſtitajs taħlač faka, nonahzu us nelaimes weetu, tad jaw uguns dſeſeu pirmā nodala pee dſehſchanas atnahza. No wiſahm puſehm aulekſchus peeweda damſſprizes unžitū dſehſchanus riħkus un ar leelu ſteigſchanos peſteidsahs ari ſaldatu pulki flaht, lai waretu pee dſehſchanas darba valiħdset. Kad pirmee dſehſeji peſteidsahs, tad wairs nebija eespehjamis iſglahbt teatru chku, kaſi wiſa bija no kola buhweta; dſehſejeem bija deesgan puhiini, lai waretu ſaiminu ehkas iſſargat no aifdegſchanahs. Kamehr muhfu kreetnee uguins-dſehſeji ar wiſeem ſpehkeem nophuhlejabs, lai waretu bresmigo degſchanu ſawaldzinat, tomehr latram jautajums bija us meħles galu: "Waj wehl zilweki ir teatri? Waj wiſi ir iſglahbts?" Wehlak dabujam finat, ka zilweki wiſi dabujuſchi iſglahbtees, tikai daschi, aħtri projam ſteigdamees,

bija astahjufchi sawas wirtsdrehbes un ta tab
tabh bija ugunei par upuru palikuschas. Null-
sten 13 nafti bija laimejees tik tahku uguni
apflahpet, ta no leelakahm uguns breesmahm
nebija jabaiddahs.

— Par s̄ho uguns-greblu „Balt. Wehstn.“ pasneids wehl fchahdas fihlakas finas: Bakar wakarā nodega Kartawowa buf-teaters „Seemas Liwadija,“ Wirsneeku-eelā. Uguns-grebls fahlahs ihſi preefsch 9 wakarā, tad Offenbacha operete „Pétrichole“ nupat bij eefahlta. Emils Juteau til ko heidsa dseedat, tē us reis publikata pa nemeriga; atflaneja fauzeens: „пожаръ“ un wiſi joni atstahja fawas weetas, steigdamees us durwim. Otra jarufā (balconā), pa labo roku no flatuves, speedahs zaur feenu melni duhmi un isplahtijahs ahtri jo ahtri pa sahli. Kleegfchana un waimanafchana wairojahs. Pee durwim speeschahabs un waidefchana bija brefmiga. Daudſt fchrebjia no sahles us flatuvi, domadami tur drihsak ahrā tapt, bet ari tur bija speeschahabs un kleegfchana, tapat kā sahle. Alteeri un altrises ifskrebjia fehtā tapat kostjumōs. Sahle atflaneja fauzeeni „тише выходитъ,“ bet us teem neweens neklauſijahs - bahli, trihzedami un kleegdami wiſi speedahs weenā tschupā pa durwim ahrā. Pebz mas minutehm wiſa sahle bija tulſcha un ari tee, tas pe ahrā eeschanas bija pagahſti, tapa no polizijas isnesti. Tā kā uguns eefahlahs preefsch devineem, tad sahle wehl bij mas publikas un wiſi wareja isglahbtees, lai gan — bes wirsdrehbehm. Buhtu sahle bijuſi kā arweenu pilna, tad tas nebuhtu isdeweess, jo no ta brihscha, kur atflaneja fauzeens „пожаръ“ nepagahja nedemit minutes, tad jaw wiſa kola ehla stabweja weenā leefmās. — Publike, kas bija nahluſi klausitees operetu, pamasam ifklihda, gehrbussees daschdaschadōs kostjumōs: kundses dworniku kasholdōs waj wirsneeku mehtelōs, fungi satinufchees drahnās un dekōs, lakaſineem apfeetahm galwahm. — Kartawows pasaudejīs wiſu sawu ihpachumu: naudu, dokumentus, biblioteku, kulisas, kostjumus; apdrofchinata bijuſi til pate ehla, par 15,000 rubku. Ari artisteem notikuſi daschada flahde — ziti palikuschi til ar teem kostjumeem, kureus walkajuschi pe aſrahdiſchanas. Zik leela flahde wiſpahrigi, to wehl newar finat, bet masa jaw nebuhs, jo nodega neween wiſas teatra ehkas, bet ari weens blakus namē un ziti ir ſlipri apſkahdeti. Ari Demidowa dahrſs pawifam nopoſits, ar wahrdū, wiſs plafchais gabals no Moikas lihds Wirsneeku-eelai stahweja weenā leefmās. Gan ugundschefji publejahs, bet tilai ap plift. weeneem pebz pušnaks uguns bij til tahku pahwahreta, kā zitos ehkas wairs nebij brefmās. Schehl bij flatitees uſ putnikeem, kas, no dahrſa isbaideti, klaigadami lidinajahs ſtarp dſirktelehm un duhmeem un weens pebz otra noſmakuschi nokrita leefmās waj us eelas. — Israhdiyahs pilnā mehrā, kā wiſi no teatra komisijas dotee preefchrafsti bija palikufchees us papibra. Pee uguns iſzelſchauahs nebija neweena ſpaina uhdens, durwis bij aifflehgtaſ un wajadjeja tahs uſlauft, logi ne-attwehrahs, ar wahrdū fakt, par glahbſchanoſ brefmu brihdi nelas nebij gahdats. Beenigais uguns-dſchefji, kas teatri atradahs, falampis drehbju klehpī, laidahs lapās. Laime, kā negahja zilwelu dſh-wibas bojā.

Peterburga. 6. marta deenā augsta Keisara Majestete Gatschinā fanehma audiencē Widsmees gubernatoru baronu Uegfūll-Güldenbandt.

Lauksaimniecības Kongresi turpmāk vairs ne-

tiks notureti, jo, lä „Wald. Wehstneis“ sīo, Keisara Majestete 15. janwari efot pauehlejis to, 30. majā 1880. gadā islaisto pauehli par schahdu kongresu eeweschanu, atkal atzelt.

Sinatnibu akademijā, Peterburgā, ari ir rādusfchahs tautiflas bērsei chanahs. Matematiķi-fizikaliķi nodalā, kas pa leelakai datālīf Bahrū mahziteem pastahā, us valam tikluscho weetu pēhrn bija peeteizees flāvenais profesors Mendeļjevs, bet vee balsfchanas iškrita zauci. Schogad us ūho weetu peeteizahs profesors Beilsteins un — tapa usnemts. Bet pilnīgi usnemts winsch ir tilkai tad, kad tas, ne tilo peenahzīgā nodalā, bet ari akademijas wišpārīgā sapulzē ar $\frac{2}{3}$ balsu wairumu par tahdu atsīhts. Tas nu vee Beilsteina nenotika. Va balsfchanas wišpārīgā sapulzē winsch nedabuja wajadīgā balsu skaita, un ir us tahdu wihsī tad ari zauci kritis.

Maslawá. Pee kronefhanas ſwehtleem pee-
dalifchotees wiſi Kreewijas fuhtni, las pastahn
pee Eiropas walstum. — Bes finoteem 12 ſneeg-
balteem ehrſeleem Hanowerā wehl uſpirkti ſu-
bruhni ſirgi. 30 ſwehtku karites top fagatawo-
tas un laikam juniija waj julija mehneſchōs taya
noſuhtitas Maslawá.

Rowgorodas gubernas eedsihwotaju apstathi
ir loti behdigī. Šā gada 1. janvari bij
parahdā: kroka nodoschanu 2,532,724 rublus,
semstibas nodoschanu 704,105 rublus, asek-
uranzes naudas 170,160 rublus, pavisam lopē
3,597,029 rublus. — Pagahjusčā seema feb-
jumeem loti skahdejuſe. Lauti efot it kaili, jo
gandrihs wifa seemas fehja issalauſe un iſpu-
wufe. Semneeli bailu pilni luhkojotees nah-
lamibā.

Politiská proze. 1

(Statees Nr. 10. Beigumg.)

XII. Aci 1881. g. marta bresmigajā
Keisara slepšawibā un Dahrusu eelas miņas
leetā ūchi prozeſe dewuſe jaunus apstahklus, un
ūcho noſeequmu dehl ūchini prozeſē ir apfuhdſeti:

Isajew, Kolodkewitsch, Barannikow, Trolenko, Trigonis, Nikolais Suchanow, Zemelianow, Merkulow, Martins Langhans, Anna Jakimowa und Tatjana Lebedewa.

Nogalinatais walstsno seedsneeks Nišakows de-
wa pirmos aifrahdiijumus:

Zaur Schelabowu Nisakows nahza fakarā ar
ziteem dumpineeleem, ta par peem. winsch statv
ziteem pasina ari Barannikowu sem „Borfrija“.
Kolodkewitschu sem „Kot-Murlikas“ un Merku-
lowu sem „Basilija“ wahrda. Ar pehdejo
winsch fatikabs Sablina un Helfmanes fasweh-
refchanas lokalā. 1880. g. dezembri Nisakowē
eepaīnahs ar kahdu „Grigoriju“, kuršch iiga-
tawojis dinamitu. 1. marta rihtā winsch to
redsejīs us Rēvskā prospēktā, nogaidot Keisara
braukschau. — Kad Schelabows usaizinaja,
fawwaligi peeteiktees us Keisara fleyklawibu, tad
bes Nisakowa wehl peeteizahs: Timošejs Michai-
lows, „Michails Iwanowitschs“ ar wahrdu
„Kotiks“ (runzens), kas pee eksplosijas tika no-
nahwets, un wehl kahds wahrdā „Michails“.
Šo faulaja ari par „dubulsto“, winsch dīb-
woja likumigi un stahweja fakarā ar lausku
fabeedribu. Nisakows to bija redsejīs fasweh-
refchanahs lokalā, kur „Michails“ dabujis sprah-
stofchu bumbu, ar ko nostahjees Rēvskas un
masas Dahrsu eelas stužri, tur gaididams us
Keisaru. Ja nodomata eksplosija tur ne-īsdotos,
tad winam bij jasteidsahs us Katrinas kanalu,
tur gaidit Keisara atpakał greefchanos us See-
mas pili.

Tahkali ismellejot, israhdiyahs ka Merkulows janwara widu 1881. g. is Kischinewas no-braza Peterburgā un par mahzelli eestahjahs Robosewa feeru bode masajā Dahrus eelō. Bet tur wiensch palika tilai 3 deenas, tadeht ka preefch mahzella bij par leelu un pee tam feeru neprata greest. Bet wehlak wiensch beeschi apmekleja feeru bodi, kur no Robosewa dabuja naudu un feeru, un satilahs tur ar wišahm personahm, kas apmekleja scho bodi. Robosewa feewa bij Jakimowa; ka weesi turp nonahza: Schekabows, Kibaltschitschs, Sablins, „Rötiks“ jeb „Michails Iwanowitschs“, Trigonis, Langhanhs, kas ihfi preefch tam bij atbrauzis is ahrsemehm, Frokenko un pehdigi kahds marines leitnants, Suchanows, ka wehlak israhdiyahs. No ſcheem peeninetem pee mihnas ganga rafschanas strahdaja Trigonis, Langhanhs, Suchanows, Frokenko un Barannikows.

Jo projam isdabuja, ka „Michails Iwanowitschs“ jeb „Rötiks“, kurſch 1. marta meta Keisaram otro, nahwigo bumbu, pee kam ari pats tika nonahwets, bija technologijas instituta ſenakais students, Ignatijs Grinewizkis, kas Peterburgā dſihwoja ſemi Jelnikowa wahrda. — „Michailu“ jeb „Dubulito“ 14. aprilī 1881. g. apzeetinaja paſcha dſihwokli un israhdiyahs, ka bija Žemeljanows.

Žemeljanows, pſalmu dſeedataja dehls iſteiza, ka 1880. g. beigās peſtahjees ſozialdumpigajai ſabeedribai un, lai gan zeefchi nodarbojabs ar ſiniabhm un rafſteezibū, tam tomehr atlizis laika, darbigi nemt dalibū minita ſabeedribā, ſewiſchki pee 1. marta noſeeguma. Scho ſawu dalibū Žemeljanows pats aprakſta ſchahdeem wahrdeem:

„Ka bumbas meteis, ar ſprahgtoſchu riſku apbrunojees, es ſtahweju Newſka un maſas Dahrus-eelas ſtuhri un pebz tam pee Teatra tilta. Tani azumirli, kur notika Niſakowa un „Michaila Iwanowitschs“ bumbu eksploſijas, es, 20 ſolus atradamees atstatus, ſteidsos pee ne-laika Keisara, kad tas nokrita gar ſemi, freifajā paduſē turedams papihri eetihto bumbu, kopā ar zitahm personahm tam fneegt valihdibu.“

Wehlaku wiensch wehl iſteiza, ka nedelu preefch 1. marta kopā ar ziteem deweess us Bargolowu, tur iſmehgınat ſprahgtoſcho bumbu ſpehku. — No mihna ganga maſajā Dahrus-eelā wiſch dabujis ſinat tilai 1. marta riſta zaur Sofiju Perowſku, kura teikuſe, ka maſajā Dahrus-eelā wiſpirms wajagot notikt zentralſpehrenam. Tee ziti bumbu meteji bijufchi Niſakows, Michails Iwanowitschs un Timofejs Michailows. Pebz attentata Žemeljanows ſawu bumbu noneſis at-pakal ſaswehreſchanahs lokala, kur 3. marta 1881 ari atrada diwi tahdas bumbas.

Grigorij Ifajewu 1. aprilī 1881 apzeetina-jo Peterburgā, pee wina atrada 2 ekſemplarus manuſcripta vahdinamita, nitroglizerina, ſprahgtoſcha ſudraba un zitu taħdu ſprahgtoſchu weelu fagatawoschanu.

Aitħidams ſawu liħdsdalibu pee 1. marta noſeeguma, Ifajews iſteiza, ka „eksekutivkomiteja“ eevehrodama, ka weſela rinda attentatu us Keisara dſihwibū ne-iſdewuſees, fariklojuſe ſewiſchku tehniku pulku, teem uſdobama, iſgu-drot wiſlabakos liħdsellus, ka faſneegt ſcho mehrki. Techniki tad-zebluſchi daſchus taħdu preefchā, no kureem „komiteja“ iſmellejuſe diwus: mihnu maſajā Dahrus-eelā un ſprahgtoſchas bumbas, un ſewiſchki taħdas, kas uſ weetas ſprahgħi waħda. Pebz daſchein iſmeħgi-najumeem peenħma Ifajewa iſgatawotās bumbas, kuras ari isleetaja 1. marta. — No ma-

nukripteem, ko pee wina atrada, weens bija farakſtis no Kibaltschitschs.

Apfuhdsetais Suchanows atfinahs, ka veedaliſſees pee 1. marta noſeeguma, un iſteiza, ka ar Schekabowu, Perowſku, Kibaltschitschs un Kolodkevitshu jaw 1879. ſeema bijis paſiħtams, bet tilai 1881. g. februari darbigei ſahzis veedaliſſees. Us Schekabowa noteikumu wiſch februara beigās nonahzis Robosewa bodi un tur pedaliſſees pee mihnas rafſchanas. Schekabowa dſihwokli wiſch tad pildijs mihnu un bes tam zitā dſihwokli, kuru tuwaki negribeja apſiħmet, valihdsejjis iſgatawot ſprahgtoſchħas bumbas.

Annu Jakimowu, kura atfinahs par 1. marta noſeeguma dalibnezi, Mengdena nama dworniki paſina par Robosewa feewu. — Michails Trigonis atfinahs, ka paſiħtams ar Schekabowu, Merkulowu, Robosewu un Suchanowu, un eefahkumā iſteiza, ka pahr mihnu maſajā Dahrus-eelā dabujis ſinat no ſawa uniwerſitetes beedra Schekabowa, kas 24. februari to nowedis Robosewa bodi, kur weenu walru valihdsejjis iſrakt mihnu. Wehlak Trigonis paħrgroſijs ſcho iſteikumu, un iſteiza, ka no nejaufchi eetizis Robosewa bodi, bet nepedaliſſees pee rafſchanas. — Kolodkeviſchs un Barannikows ari veedaliſſees pee eepreelſcheeem mihnas darbeem. — Frokenko, kas wiſpahri neleedsa ſawas dalibas pee terroriſtu darbeem, ne-iſteiza neka pahr ſawu ſalaru ar 1. marta noſeegumu. — Langhanhs iſteiza, ka veederot pee „Kreewu foſialdumpigas“ partijs, bet pee mihnas darbeem ne-efot pedaliſſees. Tatjana Lebedewa ſinaj no nodomatas Keisara ſlepklawibas zaur mihnu Dahrus-eelā un zaur ſprahgtoſchħam bumbahm, pilnigi peekta ſħam nodomam un pate pedaliſħas pee zilindera pilidſchanas ar dinamitu.

XIII. Cepreelſchejja iſmelleſchanha jo projam israhdiyahs, ka Ferdinandus Lustigs un Nikolsjs Kletotschnikows ari noſeedfigi barbojuſchees, pirmais zaur to, ka eerihlojjs faswehreſchanahs lokalu un ka dumpinekeem iſgħadajis naudu, un otrais, ka ſlepenas ſabeedribas wadoneem paſneedis ſinās pahr waldibas darbeem un no-domeem; ſewiſchki ſħahda leetas iſrahdiyuſchħas:

a) Lustigs iſteiza, ka veederot pee teem, kas weblejotees, ka walts ſahrtiba tilku paħrgroſita zaur fozialu dumpi, un ka wiſa wina dumpigā dafboſchanahs paſtahweju ſeħħi tam, ka ſtahwejix „ſozialdumpigas ſabeedribas“ deenastā. Ar wiñu tas eepaſinees 1879. g. aprilī un ſewiſchki ar Alekſandru Michailowu; pebz tam tuwaki eepaſinees ar Schekabowu. No augusta 1880 liħds janwarim 1881, kur apfuħdsetais ſahla manit, ka poližija to uſluhko, dumpineeki ſapulzejuſchees wina dſihwokli. Pee wiñu farunahm wiſch ne-efot pedaliſſees un neka ne-finajis no nodomata noſeeguma (ſewiſchki 1. marta.) Bez Michailowa un Schekabowa wina dſihwokli ſapulzejuſchees Perowſku, Kibaltschitschs, Helſmana, Sablins, Ifajews, Kolodkevitshs, Għidienfons, Morosows, Suchanows, Trigonis un daſchi ziti, kas liħds ſhim wehl naw dabuti rokka. Us Schekabowa luħgumu wiſch pasto un waltsbanla fanhemis naudas, ko fuhtijs-ħas dasħas personas preefch dumpja wei-zañ ſħanħas. Pawiſam kopā wiſch fanhemis ta ap 3000 rbi. un tos nodewiſ pa dati Schekabowu, pa dati Kibaltschitschs. — Basta un bankas grahmatas iſrahdijs, ka ſħahħas ſinās pateefas, bet ka naudas fuhtitaju wahrdi bija peenemti.

b) 28. janwari 1881 apfuħdseta Kolodkevitshs dſihwokli apzeetinaja walts polizijs de-

partamenta eerehdni, ſenak III. nodakas eerehdni, Nikolaju Kletotschnikowu, ka eefahkumā ſawu nonahzis hanu Kolodkevitshs dſihwokli apſiħmeja par itin nejaufchu, bet wehlak iſteizahs pawiſam otradi. Kletotschnikows 1878. g. beigās nonahzis Peterburgā, weetu melledams walts deenastā. Pee kahda paſiħtama fatiżees ar Alekſandru Michailowu, ka eefahkumā tħalli wiſpahri til runajis no tautas nabadsiga ſħabwokka, bet tuwak eepaſinees ar Kletotschnikowu, teiġi taſſi, ka efot fozialiſts un kopā ar ziteem genfchotees, tautu fagatawot us fozialu walts paħrgroſijsu, ka ſenak ħadha ſħabwokka ſħihi fina paliku ſe bes felmehm, tadehk ka dumpineeki nebiju ſħi weenprahtri, neds ari aiffargati pret ſpioneem, un ka ſħihi fina wiſch, Kletotschnikows, ſħa partijsi warot buht no leela labuma; jo walbiba no wina tak nedomaschot tauna. Paħreżejnats no Michailowa wahrdu pateefis — Michailows wiñam ari apſolijs naudu — Kletotschnikows us priwatu eeteikumu 1879. g. janwari tika uſnemis III. nodakas deenastā, kud drihs dabuja kahrtigu weetu un pebz III. nodakas atzelſchanas tika paħrzelts par eerehdni walts polizijs deportamenta. Zaur ſawu amatu Kletotschnikowam biu eefpehjams, iſſinat paħwiles pahr walts noſeedsnekk uſdabuſchanu un mellefšanu un wiñu apfuħdseſchanu. Paħħidams wiſus politiſkos iſmellejumus, neween Peterburgā, bet pa wiſu waltsi, wiſch pee laika wiſu paſinoja Michailowam, kas tam, ja ari neds kahrti, neds bagatigi, to atlħidni ja naudā. Eefahkumā Kletotschnikowam biha darsa tika ar Michailowu, bet wehlak ar Arontschiku, Kwiatkowski, Barannikowu, Kolodkevitshu u. z.

Tik dauds no apfuħdſibas aktes fatura.

Profeſes weſħanā wiſi ſħee notikumi un darbi tika atſiħi par patefeem. Paħrgroſijsu notika tika ſħahdi:

Merkulows iſteiza, ka pa to laiku, kud fagatawokħas us Keisara ſlepklawibu zaur kahda Peterburgas tilta gaifā uſpærſchanu 1880. gada waſarā, efot ari zelts preefchā, iſriħlot, ja ſħahħda eksploſijsa ne-iſdottees, bumbu attentatu, preefch ka eepreelſchu iſredseti Barannikows, Merkulows un Preſnakows, Jakimowai biha dot signalu un Michailowam luħlot us to, waj bumbu meteji teſħam eċechmu ſħi tħażżej. — Trigonis iſteiza, ka pederejjis pee „Narodnaja Wolja“ neteroristu nodakas un ka par mihnu maſajā Dahrus-eelā dabujis ſinat no ſawa ſkolos beedra Schekabowa. Pee mihnas rafſchanas wiſch nepee-daliſſees. — Žemeljanows leedsahs, ka pee 1. marta attentata nepedaliſſees kā zeturtas bumbu meteis. — Kletotschnikows iſteiza, ka III. nodakā eestahjees ar to noluħku, lai waldbai ſlepni waretu pretotees pee walts noſeedsnekk uſdabuſchanas un apzeetinashas. — Wiſpahri Slatapolskis gan atfinahs, ka ar Schekabowu un Borowſku bihi paſiħtams un ka 1880. g. paħrafari Odessa apmeklejjs to bodi, no kureem Peterburgis un Sablins kopā ar ziteem għiex iſrahdijs iſtak. — Definiti

partamenta eerehdni, ſenak III. nodakas eerehdni, Nikolaju Kletotschnikowu, ka eefahkumā ſawu nonahzis hanu Kolodkevitshs dſihwokli apſiħmeja par itin nejaufchu, bet wehlak iſteizahs pawiſam otradi. Kletotschnikows 1878. g. beigās nonahzis Peterburgā, weetu melledams walts deenastā. Pee kahda paſiħtama fatiżees ar Alekſandru Michailowu, ka eefahkumā tħalli wiſpahri til runajis no tautas nabadsiga ſħabwokka, bet tuwak eepaſinees ar Kletotschnikowu, teiġi taſſi, ka efot fozialiſts un kopā ar ziteem genfchotees, tautu fagatawot us fozialu walts paħrgroſijsu, ka ſenak ħadha ſħabwokka ſħihi fina paliku ſe bes felmehm, tadehk ka dumpineeki nebiju ſħi weenprahtri, neds ari aiffargati pret ſpioneem, un ka ſħihi fina wiſch, Kletotschnikows, ſħa partijsi warot buht no leela labuma; jo walbiba no wina tak nedomaschot tauna. Paħreżejnats no Michailowa wahrdu pateefis — Michailows wiñam ari apſolijs naudu — Kletotschnikows us priwatu eeteikumu 1879. g. janwari tika uſnemis III. nodakas deenastā, kud drihs dabuja kahrtigu weetu un pebz III. nodakas atzelſchanas tika paħrzelts par eerehdni walts polizijs deportamenta. Zaur ſawu amatu Kletotschnikowam biu eefpehjams, iſſinat paħwiles pahr walts noſeedsnekk uſdabuſchanu un mellefšanu un wiñu apfuħdseſchanu. Paħħidams wiſus politiſkos iſmellejumus, neween Peterburgā, bet pa wiſu waltsi, wiſch pee laika wiſu paſinoja Michailowam, kas tam, ja ari neds kahrti, neds bagatigi, to atlħidni ja naudā. Eefahkumā Kletotschnikowam biha darsa tika ar Michailowu, bet wehlak ar Arontschiku, Kwiatkowski, Barannikowu, Kolodkevitshu u. z.

Tik dauds no apfuħdſibas aktes fatura.

Profeſes weſħanā wiſi ſħee notikumi un darbi tika atſiħi par patefeem. Paħrgroſijsu notika tika ſħahdi:

Merkulows iſteiza, ka pa to laiku, kud fagatawokħas us Keisara ſlepklawibu zaur kahda Peterburgas tilta gaifā uſpærſchanu 1880. gada waſarā, efot ari zelts preefchā, iſriħlot, ja ſħahħda eksploſijsa ne-iſdottees, bumbu attentatu, preefch ka eepreelſchu iſredseti Barannikows, Merkulows un Preſnakows, Jakimowai biha dot signalu un Michailowam luħlot us to, waj bumbu meteji teſħam eċechmu ſħi tħażżej. — Trigonis iſteiza, ka pederejjis pee „Narodnaja Wolja“ neteroristu nodakas un ka par mihnu maſajā Dahrus-eelā dabujis ſinat no ſawa ſkolos beedra Schekabowa. Pee mihnas rafſchanas wiſch nepee-daliſſees. — Žemeljanows leedsahs, ka pee 1. marta attentata nepedaliſſees kā zeturtas bumbu meteis. — Kletotschnikows iſteiza, ka III. nodakā eestahjees ar to noluħku, lai waldbai ſlepni waretu pretotees pee walts noſeedsnekk uſdabuſchanas un apzeetinashas. — Wiſpahri Slatapolskis gan atfinahs, ka ar Schekabowu un Borowſku bihi paſiħtams un ka 1880. g. paħrafari Odessa apmeklejjs to bodi, no kureem Peterburgis un Sablins kopā ar ziteem għiex iſrahdijs iſtak. — Definiti

G l u d i n a j n m i.

P. M. Potapow.

Schujamas - maschinās,

saiwas- (Singer-) un schreja- (Wheeler un Wilson-) sistēmās,

preefch strahdaschanas ar roku un paminahm, koti glihtas un išriktotas ar wiſahm par teesham derīgn atſibtahm wiſajunakahm pahrlaboschanahm iſ flavenas akziju beebrības, zīt. Frister un Nossmann schujamo-maschinu fabrikas, kā ari wiſus schujamo-maschinu leelus pee-derimus, schujamas dījas u. t. pr. pahrod-

F. W. Grahmann,

Wehver-eelas un Teatra-bulwara stuhi, h. Minus namā.

Ge-eeschana no Wehver-eelas pufes.

Schujamo-maschinu zena ir wiſai lehta un pastahm no tikai 25 rubl. līhds 65 rubl. gabalā, riktedamahs pehz wiſu sistēmas, leeluma un glihtuma. Par schujamo-maschinu iſteņibū, kreatnumu un wiſleelako darba spehju top apgalwots. — Schuhſchanu ar maschinu mabza beſ makſas.

Maschinu adatas, spolischu dījas, wiſsmalkaka schujamu-maschinu elā.

Pee g u l b i a.

Rigā, Staku-eelā Nr. 19.

Pahrodobu tilai teesham labas ar apgalwoſchanu

linu dījas,

Anglu kokwilnas deegus un merino dījas, tuhku, wadmalu un andelus par fabrītu zinahm.

Wislabatas

linu-dījas

pahrod par fabrītu zinahm

Theodor Ahl,

Rigā,

Buhu-eelā (Schwimmstraße) Nr. 10. 6

Gruntsgabals ir lehti pahrodams u Baustas zela Seepneel-lānā Nr. 43. 2

Anglu auschamo kokwilnas deegu, linu dīju, wilnina dīju, pehrwju

un
drehbju pak-kambaris

fuga,

Rigā, pee Sinder-eelas wahrteem, pascha namā, pascha Danagawas malā, pa kreiso roku, kad uſ eekſchu eet, uſ durwim redjams fugis Nr. 29 un glahschu kaſte ar prowehm.

S. K. Pobegalom un Dehls,

Paham Nr.	Auszamooſdeegus wiſadas krafhas un wiſoſ numerot iſpahsi Anglu wehptiunes.						Mahrz. Nr.	Mahrz. Nr.					
	6	20	24	30	26	40		15	20	24	30	36	40
Nebalinatos	640	670	695	715	730	740	Nebalinatos	58	62	64	65	67	69
Balintatos	700	725	750	770	800	810	Balintatos	70	72	75	77	80	82
Brubnos	730	760	780	800	820	830	Brubnos	61	64	67	69	71	73
Kriſtobruhnos	740	770	790	810	830	840	Kriſtobruhnos	62	65	68	70	72	74
pelehos	690	720	740	760	780	790	pelehos	60	63	66	68	71	72
melnos	700	730	750	770	790	800	melnos	60	63	66	68	71	72
filos	840	870	890	905	925	935	filos	77	80	82	84	86	88
dſeltanos	830	860	880	895	915	925	dſeltanos	76	79	81	83	85	87
wiolet	880	910	930	945	965	975	wiolet	80	83	85	87	88	90
ſaloſ	925	955	980	1000	1020	1030	ſaloſ	84	87	90	92	93	95
ſartanos	1300	1320	1350	1370	1380		ſartanos	100	110	115	118	120	
melnī raibos			985	1005			melnī raibos			80	85		
gaiſchi filos	860	890	910	925	945	955	gaiſchi filos	79	82	84	86	87	88
roſa			930	945	965	975	roſa	80	83	85	87	88	90
malainu			930	945	965	975	malainu	80	83	85	87	88	90
No 10 paham dabu 10 ſap. no ſatra rbl. lehktali.							Mahrzinahm no latra rubla 2 ſap. lehktali.						
" 1 " " 5 " " "							2 in u dījas.						
Turpat dabujanas wiſatas pehrwju preefch dīju pehrwefchanas, kā ſofhentili pehrwju, ſlum ſables, pila-pehrwju, wiſas ſortes anilin-pehrwju, kā farlon, ſcharach, ſatu, violet, ſilu, dſeltanu, Bismarck u. hawana brubno, ſeepu ſables preefch ſeepu wahrwefchanas, floralki preefch balina ſefchanas un baſhabas zitas prejek, kā ari wiſas ſortes audeliu, wadmalu, pušwadmalu, ſpalwas, duhnas preefch ſifeneem un pehlehm.							Nr. 14	6 rbl.	50 ſap. podu				
							16	6	*	65	"	"	
							18	6	*	75	p	p	
							20	7					
							22	7	p	25	"	"	
							25	7	"	75	"	"	
							30	8		25	"	"	
							35	9			"	"	
							40	10			"	"	
							50	11		75	"	"	

Ils durwim uſmahlets fugis Nr. 29 un glahschu kaſte ar prowehm. 2

Weeniga pahrofchana ſengera ſabrikas

linu un pakulu dīju,

kā ari halinatu un nebalinatu audeliu, wiſas no koti tei- zama labuma,

pa lehatahnm ſabrikas zenahm

R. John Hafferberg, Rigā,

Kungu-eelā Nr. 12, ee-eeschana no Kungu-eelas.

Atkalpahrdeweji dabu lehaki.

U h t r u p e

Stiehwermuischā 30. maria ſč. g., fur pahrofch ſaimneezibas-leetas, ūrgus, wah- quis, mehveles un anglu-koſus iſ ſolu-ſtol.

vee ſehsim pahrofch iſ ſtos brandwihua tar- tups

Erdmannis. 3

Aramos-rihkus

pahrod no ſabrikas

J. F. Schwarzhoff,

Rigā ūels Alexander-eelā Nr. 127b.

Amerikaneeſch
kokwilnas tuhka dſennamas ſikſnas
preefch ſaukas un ſlapjas dſiſchanas, leh-
tas un iſturiqas kā ahoas un gumumi-
ſikſnas peedahna

Lühr un beedris,
ſenak Lühr un Zimmerthal,
Riga, ūels Alexander-eelā Nr. 7. 5

Mahja ar ſmeidi

ir iſhrejama jeb pahrofchana uſ Baustas ūels-
zela, 5. werste no Rigā № 68.

